

02-27

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Комунального закладу
«Балаклійська спеціальна
загальноосвітня школа-інтернат
I-II ступенів Харківської обласної
ради»

А.О.Ляшов

2018

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Комунального закладу

«Балаклійська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-II ступенів
Харківської обласної ради» на 2018/2019 навчальний рік
початкова школа I ступінь (2-4 класи)

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Комунального закладу
«Балаклійська спеціальна
загальноосвітня школа-інтернат
I-II ступенів Харківської обласної
ради» від 06.08.2018, протокол №6
Голова педагогічної ради,

А.О.Ляшов

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Комунального закладу «Балаклійська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат І-ІІ ступенів Харківської обласної ради» початкова школа І ступінь (2-4 класи)

1 Загальні положення

Освітня програма початкової школи (І ступінь) для дітей з інтелектуальними порушеннями розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14.03.2013 за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл - інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів» та сформована на основі Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти І ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 № 693.

Освітня програма початкової школи І ступінь (2-4 класи) (далі - Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами початкової освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами (далі - Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчального плану для дітей з інтелектуальними порушеннями (додаток 1);
- очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти, пропонується зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано

Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України подано в переліку комплектів, навчальних програм (додаток 2);

- перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України (додаток 3);

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

2. Загальний обсяг навчального навантаження

для здобувачів освіти школи I ступеня (2-4 класи).

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 2-4-х класів закладу освіти складає 2275 годин/навчальний рік: для 2-х класів - 735 годин/навчальний рік, для 3-х, 4-х класів - 770 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані школи I ступеня (далі - навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами складається з семи освітніх галузей: «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Основи здоров'я і фізична культура».

4

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється в рамках курсу «Основи здоров'я» та інтегрується частково у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Інваріантна складова навчального плану обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

- розвиток мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;
- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;
- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у закладі освіти;
- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з інтелектуальними порушеннями

Мета: **психосоціальний** розвиток та корекція психофізичних порушень дітей з інтелектуальними порушеннями.

: **Основними** завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічної адаптації та соціальної реабілітації дітей.
2. Розвиток та подолання порушень усного та писемного мовлення.
3. Корекція та розвиток рухових порушень та недоліків фізичного

розвитку, **формування** вмінь диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, соціально-побутове орієнтування, лікувальна фізична культура, ритміка.

Корекційно-розвиткові заняття проводять спеціалісти закладу освіти: вчитель-логопед, вчитель фізичної культури, вчитель – дефектолог.

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти утримані **санітарно-гігієнічні** норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах - **40** хвилин, визначених Державними санітарними нормами та правилами, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 14.03.2013 за №410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів»).

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи (I ступінь) за 6-денним навчальними тижнем. Мова навчання - українська.

Повноцінність початкової освіти здобувачів освіти забезпечується через реалізацію **інваріантної**, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових **занять**.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не втрачаються **при** визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Нормативи наповнюваності класів, виховних груп та поділ класів на групи під час **вивчення** окремих предметів у закладі освіти встановлюються відповідно до **наказу** Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх **навчальних** закладів усіх типів та Порядку поділу класів на

групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами).

3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання, діти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Вимоги до дітей з інтелектуальними порушеннями, котрі розпочинають

навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Предметні компетентності для дітей з різним рівнем інтелектуальних порушень мають диференційований характер (для дітей з легким та помірним ступенем). Програмові компетенції для дітей з помірним ступенем інтелектуального порушення виокремлено під спеціальним позначенням - * Зміст навчання добирається індивідуально, у відповідності до пізнавальних можливостей.

5. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

6. Опис та інструменти системи

внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу початкової освіти має передбачати досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі Освітньої програми школа-інтернат складає та затверджує навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Директор школи

[Handwritten signature]

А.О.Ляшов

Додаток 1
складений відповідно до
таблиці 14 Типової освітньої
програми спеціальних
закладів загальної середньої
освіти I ступеня для дітей
особливими освітніми
потребами, затвердженою
наказом Міністерства освіти і
науки України від 25.06.2018
№ 693

**Навчальний план початкової школи (I ступінь)
з навчанням українською мовою для дітей з інтелектуальними порушеннями**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	Разом
Мови і література	Українська мова	7	7	7	21
Математика	Математика	4	4	4	12
Природознавство	Природознавство	2	2	2	6
Суспільствознавство	Я у світі	-	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2	2	6
	Основи здоров'я	1	1	1	3
Технологи	Трудове навчання	2	2	2	6
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
Разом		20	21	21	62
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток мовлення	4	4	4	12
	Ритміка	1	1	1	3
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	3
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	6
		1	1	1	3
* Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття					
Гранично допустиме навчальне навантаження (без корекційно-розвиткових занять)		21	22	22	65

*додаткові години рекомендується скеровувати на вивчення предмету «Сходинки до інформатики»

Директор школи

А.О.Ляшов

Додаток 2
складений відповідно до
таблиці 20 Типової освітньої
програми спеціальних
закладів загальної середньої
освіти I ступеня для дітей
особливими освітніми
потребами, затвердженою
наказом Міністерства освіти і
науки України від 25.06.2018
№ 693

**Перелік комплектів навчальних програм
для здобувачів початкової освіти I ступеня (2-4 класи)
Комунального закладу «Балаклійська спеціальна загальноосвітня
школа-інтернат I-II ступенів Харківської обласної ради»
на 2018/2019 навчальний рік**

№ з/п	Назва комплекту навчальних програм
1	Комплект навчальних програм дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, 2-4 клас (українська мова, літературне читання, сходинок до інформатики, трудове навчання, фізкультура, математика, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, я у світі, природознавство, основи здоров'я).

Директор школи

A. O. Lyashov

А.О.Ляшов

Додаток 3
 складений відповідно до
 таблиці 21 Типової освітньої
 програми спеціальних
 закладів загальної середньої
 освіти I ступеня для дітей
 особливими освітніми
 потребами, затвердженою
 наказом Міністерства освіти і
 науки України від 25.06.2018
 № 693

**Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи
 для здобувачів початкової освіти I ступеня (2-4 класи)
 Комунального закладу «Балаклійська спеціальна загальноосвітня школа-
 інтернат I-II ступенів Харківської обласної ради»
 на 2018/2019 навчальний рік**

№ з/п	Назва комплекту навчальних програм
1	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення дітей з помірно розумовою відсталістю в процесі ознайомлення з природою» для 2-4 класів (Хайдарова О.С., Блеч Г.О.)
2	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення з використанням методики ТАН-Содерберг» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх начальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Заремба В.В., Ліщук Н.І., Морозова Н.В., Блеч Г.О.)
3	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх начальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Бобренко І.В.)
4	Програма з корекційно-розвиткової роботи «У світі ритмів» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх начальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Левченко Л.Й., Гладченко І.В.)

Директор школи

А.О.Ляшов
 А.О.Ляшов